

Izhaja vsako drugo
soboto. Naročnina
mesečno 1 dinar. 2

NAŠA MOČ

Uredništvo in uprav-
ništvo je v Ljubljani,
Stari trg šte. 2/I.

Glasilo krščanskega delovnega ljudstva.

Štev. 13.

Ljubljana, dne 21. julija 1922.

Leto 16.

Podzemski sužnji.

Poslanci Gosar, Gostinčar in Šimrak so te dni v narodni skupščini v Belgradu razgrnili pred javnostjo ves bedni položaj rudarskega delavstva v Jugoslaviji. To bi moral prebrati vsak zagovornik sedanjega družabnega reda, ker se tudi med dobrimi kristjani najde veliko takih, ki trdijo, da se dandanes delavskemu stanu godi izmed vseh stanov najboljšje! Tukaj pa imate pred seboj nepobitne številke, ki ne lažejo. Delavec, ki prebiva ves dan pod zemljo, medtem ko se drugi grejejo na solne; rudar, ki večji del svojega življenja ne uživa svetlobe in čistega zraka kakor ostali ljudje; človek, ki koplje drugim iz zemlje bogastvo, sam sebi pa bolezen in zgodnjo smrt — ta trpin, ki bi ga družba pravzaprav morala plačati s suhim zlatom, da ga vsaj nekoliko odškoduje za njegovo podzemsko življenje, je v resnici plačan slabše nego katerakoli druga delavska kategorija. Kako naj živi družina 4 ali 5 ali še več članov z 2 do 4000 kronami? In kako naj izhaja rudar s 50 kronami dnevno in z 4 kronami doklade za ženo in otroke? Te razmere pa ne vladajo samo po rudnikih, ki so privatna last in nad katerimi država izvršuje samo nekako nadzorstvo, temveč tudi v državnih rudnikih!

Tukaj, posebno v Bosni, so razmere celo slabše in sicer zato, ker vlada delavcem ne privoščiti niti politične svobode, jim krati pravico zborovanja in jih zapira ter izganja na podlagi obznanje.

Kaj pravi na to naša krščanska in ne-krščanska buržuazija?

Najbrže nič. Siti ne razume lačnega. On kvečjemu odpravi z miloščino nadležnega berača in še za to pričakuje velikega plačila od Očeta vseh revežev, toda to, da cele trume ravno takih siromakov pod zemljo zanj kopljejo premog za plačo, ki jo on porabi samo za cigare in druge majhne udobnosti in potrebe buržujskega življenja — to ga nič ne moti, ker tega on ne vidi in neče videti.

Nekateri »krščanski« buržuji se hudo zavzemajo za skupnost med delavci in delodajavci. Čisto prav! Toda nujni predpogoj za skupnost je to, da bo buržuj smatral delavca za moralno sebi enakega bližnjika, kakor to uči in terja Kristus, ne pa da ga postavlja v take razmere, ki se z moralnim dostojanstvom človeške duše ne strinjajo in delavca ponižajo do sužnja. Na tej podlagi je vsaka skupnost in solidarnost izključena. Na podlagi izžemanja so-

človeka ni nobene skupnosti. Dokler bo akcionar trboveljske družbe brez vsakega resničnega dela užival sadove težkega truda rudarja v obliki vedno bolj rastočih dividend, rudar pa živel človeka nedostojno življenje, tako dolgo nam ne prihajajte z vašimi hinavskimi solidarističnimi pridigami. Preje bodite vi sami kristjani, mi itak dovolj trpimo in si prizadevamo biti dobri kristjani s svojim trpljenjem in pomanjkanjem.

Delavstvo pa naj si zapomni, da od današnje družbe nima pričakovati ničesar, ako se ne organizira, ako se tudi politično ne združi in ne popelje vseh trpinov pod geslom nove človeške družbe, krščanske pravičnosti in človeškega dostojanstva v boj proti izkoriščevalcem vseh barv in vseh narodov! Krščansko-socialni delavec pa bodi prvi v fronti zoper nemoralni kapitalizem!

Izlet skupine Jesenice SZTD.

Skupina SZTD na Jesenicah priredi v nedeljo dne 30. julija t. l. izlet na Sv. Jošta.

Odhod na sv. Jošta od postaje Kranj po prihodu vseh vlakov.

S skupino gre tudi celotna godba K. D. društva na Savi.

Ob 9. uri je sv. maša na sv. Joštu, po maši je delavski tabor, na katerem bodo govorili razni govorniki, med njimi poslanca Gostinčar in dr. Gosar.

Ob 3. uri popoldne je skupen odhod o Kranj, kjer je pri »Zlati ribi« prijateljski sestanek do odhoda vlakov.

Vabijo se vse gorenjske skupine, da se v čim večjem številu udeležijo izleta.

Namen izleta je v glavnem, da se tovariši medseboj spoznajo.

Skupine naj čimprej javijo, v kakšnem številu se odzovejo.

Za skupino Sava-Jesenice
Tajništvo SZTD.

E. Kukman:

Poročilo

o delovnem času in dopustu na mednarodnem kongresu kršč. rudarjev, kateri se je vršil od 15. do 17. junija t. l. v Inomestu.

V poročilu se ne gre zato, da bi se posameznosti preiskovale, v katerih oblikah bi se reševala vprašanja posameznih narodov in plemen, katera bi odgovarjala

njihovim potrebam in zahtevam. Oblike so različne radi različnosti posameznih dežel kot tudi značaja raznih narodov. Nesmisel bi bil toraj, ako bi se za celokupnost upostavile točke, katere bi mogoče poedinim narodom popolnoma ne odgovarjale, ker bi bile v gotovih slučajih obtežilne za delavstvo, mesto, da bi mu koristile, — pač pa hočemo, da se delavstvo zbliža in zedini, ter v bratski solidarnosti in ljubezni storijo koraki k svetovnemu miru, — katerega bi se nikdar ne smelo kršiti. V tem zmislu zamorejo delavci premagati vse, — oni so močnejši kot svetovne kapitalistične vlade — ako hočejo! V prvi vrsti rudarji lahko mnogo vplivajo na svetovno politiko, — na svetovni mir. Preteklost nas uči, pa nam tudi zapoveduje to dolžnost medsebojnega miru, — sramotno za onega, kdor tega ne uvideva, — takega se mora smatrati za izvržek človeštva.

Da preidemo k predmetu samemu:

Mi smo mnenja, da dnevni delavni čas za rudarja ne sme presegati 7 ur računano od časa ko stopi v rov, do časa ko istega zapusti, in sicer neglede na število delavstva. V teh sedmih urah naj se delo za enčetrt ure prekine, da zamore rudar med tem časom pojesti kosček kruha. Da se zamore pravilno skupno delovanje različnih vrst dela v rovu, ozir. rudniku, naj se za vse delavstvo uvede enotni čas, pričetek in konec dela.

Pri gotovih delih pod zemljo, se naj delavni čas skrajša na 6 in tudi na 4 ure (n. pr. na vročih številkah, takozvanih »numarah«, v vodi itd.) V zadnjem slučaju, t. j. pri štiriurnem delu odpade tedaj četrturni odmor in se delo brez presledka nadaljuje; sicer je pa v interesu delavca samega, da čimprej gre ven na sveži zrak ter tako zopet čimprej okrepi svoje moči.

Posel delavca na dnevu — toraj zunaj rova — se ne da primerjati z onim v rovu; v sredini zemlje prežijo na rudarja vsakojake nevarnosti, kot slabi zrak, vlažnost, razni življenju nevarni plini, slaba razsvetljava in druge težkoče, katere naddnevni delavec ne pozna, ali vsaj ne v toliki meri. Pripomniti se pa mora, da se naj dela vršijo v rovu in na dnevu v enakomerni delavni dobi, tako, da se produkcija v gotovi višini vzdržuje.

Dne 23. novembra 1918 je izšla v Nemčiji naredba o enakomerni delavni dobi za vse obrtne delavce in delavke, katera je bila določena dnevno na 8 ur, izključno odmore. To je pomenilo tudi za delavce v rudnikih znatno skrajšanje de-

lavne dobe. Ista naredba je stopila tudi pri nas v Jugoslaviji z dnem 1. januarja 1919 v veljavo, ko je bil poslanec Gostinčar minister za socialno politiko. Ako se pa pripozna vsem naddnevni delavcem šurna delavna doba, je samoobsebi umev-

no, da se rudarjem v rovi ne more odre- kati še krajša delavna doba (šiht). Potom pogodb se je v Nemčiji tudi dosegla za ru- darje krajša delavna doba (šiht). V glav- nih rudarskih okrožjih, kot nam pokaže spodaj stoječa razpredelnica.

	1922		1918	
	Delavni čas	Delavni čas	Delavni čas	Delavni čas
Črni premogovniki:	Pod zemljo	Nad zemljo	Pod zemljo	Nad zemljo
Gornja Slezija	7½	8	8—12	10—12
Spodnja Slezija	7	8	8—8½	9—12
Ruhrsko okrožje	7	8	8	9—12
Saarsko "	7½	8	8—8½	9—12
Aachensko "	7	8	8—9	9—12
Saksonsko	7	8	8½—9½	9—12
Bavarsko	7	8	8—8½	9—12
Rrjavi premogovniki:				
Srednja Nemčija	8½	8	9—11½	10—12
Kolinski okraj	8	8	12	12
Železni rudniki:				
Siegen	7½	8	8	9—10
Nassau	7½	8	8	9—10
Mausfeld	8	8	8½	9—11
Rudniki kalij. soli:				
V vseh rudnikih	7½	8	8½—9	9—12

V okrožjih Brandenburg in Kolin (Köln a/R) so rudarji delali do 1. 1919 enako onih na dnevu, t. j. 12 ur. V Franciji se dela pod zemljo 8 ur, oni v Belgiji istotako 8 ur, v so- botah 6 ur (46 ur na teden), na dnevu 8 ur.

Iz Belgije imamo naslednje poročilo: Leta 1891 se je delavni čas postavno skrajšal na 10 ur; leta 1903 se je delavni čas skrajšal na 9 ur; leta 1919 od 1. junija se je delavni čas skrajšal na 8 in pol ur; leta 1919 od 1. novembra se je skrajšal delavni čas na 8 ur.

Za nadzemske (dnevne) delavce se je z dnem 1. junija 1919 delavni čas določil na 9 ur, od 1. decembra na 8.20 ur in od 1. aprila 1920 na 8 ur.

Ta naredba se v Belgiji od 14. jun. 1921 povsod strogo izpolnjuje.

DOPUSTI.

Že leta in leta so se kršč. strok. orga- nizacije trudile rudarjem, ozir. pri rudni- kih zaposlenim delavcem priboriti prime- ren dopust. Šele 1. oktobra 1919 se je or- ganizacijam posrečilo do doseči. Dopust se je vsem 18letnim delavcem določil in znaša:

- a) pri enoletni del. dobi 3 delavne dni
- b) « dvoletni « « 4 « «
- c) « triletni « « 5 « «
- d) « štiriletni « « 6 « «

Za 17letne delavce (delavke) se je do- ločil s 1. julijem 1920 najvišji dopust, t. j. 9 delavnih dni.

Dne 16. aprila je državni delavni zbor določil za nemška rudarska okrožja enotni dopust, veljaven za celo državo kot sledi:

V rudnikih črnega premoga, za delav- ce v rovi in na dnevu:

Pri enoletnem izvrševanju dela 3 de- lavne dni, pri dveletnem izvrševanju dela 4 delavne dni, pri triletnem izvrševanju dela 5 delavnih dni, pri štiriletnem izvr- ševanju dela 6 delavnih dni, pri petletnem izvrševanju dela 7 delavnih dni, pri šest- letnem izvrševanju dela 8 delavnih dni, pri sedemletnem izvrševanju dela 9 delav- nih dni, razteza za delavce v rovi: pri desetletnem službovanju 10 delavnih dni, pri petnajstletnem službovanju 11 delavnih dni, pri dvajsetletnem službovanju 12 de- lavnih dni.

V rudnikih rujavlega premoga, železne rude in kalija velja od eno- do petletne službe isto kot v rudnikih črnega pre- moga.

Nadalje imajo do petnajstletnega slu-žbovanja 8, pri dvajsetletnem pa 10 delav- nih dni dopusta. Za čas dopusta dobi de- lavce-dninar (Herrnschicht) kot tudi akor- dant (delavec v akordu Gedinge) celotno plačo, kot če bi delal v rudniku, všteti vse- razne draginjske doklade.

Iz tega poročila je razvidno, da so nemški rudarji v vseh ozirih mnogo pred nami, — in ne samo nemški, marveč tudi v drugih modernih državah, v katerih imajo merodajni faktorji več smisla za de- lavno ljudstvo, kot pa naši »državotvorci«. votvorci«.

Da stoji delavstvo posebno rudarji zlasti v Nemčiji v toliko boljšem gmo-tnem položaju kot pri nas, je v prvi vrsti zaslu- ga nemške »Kršč. soc. zveze rudarjev (Christl. Bergarbeiter-Verband), katera je v Nemčiji najmočnejša med vsemi rudar- skimi strokovnimi organizacijami. Tudi »Strok. zveza rudarjev« smatra za svojo prvo in največjo nalogo povzdigniti rudar- je na isto višino kot so v Nemčiji, korakati z njimi v boj proti izkoriščevalcem, ter slednjič izvojevati pravice, katerih nam kapital noče radovoljno priznati. Zato se pa delavci-rudarji zavedajte, da je vaše mesto v vrstah »Strokovne zveze rudarjev« — ter kategorično odklanjajte razne »ne- odvisne« in druge organizacije, katere se vam v obraz lažejo in hlinijo, za hrbtom vas pa psujejo in se iz vas norčujejo. Vse tovariše kršč. social. mišljenja pa poziv- ljamo, da delujejo in širijo našo idejo, da čimprej dospemo do zaželjenega cilja, po- magamo bednim in izkoriščanim do njih- vih pravic; da to dosežemo, moramo str- niti svoje vrste, podpirati in pridobivati novih članov, ter tako povzdigniti svojo stanovsko organizacijo, da nam bode za- mogla jamčiti za popolen uspeh.

Iz organizacij.

VELIKI KMEČKO DELAVSKI-TABOR V LITJI.

Kmečko-delavski tabor se bo vršil v Li- tiji dne 6. avgusta. Prireditel bo celodnevna, vsled tega že danes opozarjamo zaupnike na njih dolžnost.

Natančnejše objavimo spored v prihodnji številki. JSZ, SZTD.

NA DELO BOLNIŠKI IN ZDRAVILIŠKI USLUŽBENCI.

Vsem stanovom gre danes boljše kot nam bolniškim uslužbencem. Po pravici povedano, mi smo danes v državi najslab- še plačani, čeprav moramo delati po 16 ur dnevno. Mi danes ne moremo niti od daleč misliti na kak duševni užitek, ko niti za telo nimamo najpotrebnejšega. Saj nam je ob mesečni plači veliko vprašanje, kam položiti naših celih 200—300 K da bi več odleglo, ker svota niti za eno delovno sraj- co ne zadošča. S tem, mislim, je povedano dovolj, ker vidimo, da samo pritoževanje nam tako nič ne koristi; zato hočemo sle- diti svojim tovarišem po drugih obratih, kateri so si v slogi in Strokovni organiza- ciji izboljšali svoj položaj tako, da jih vsaj mi moramo zavidati. Oprijeli smo se v skrajni sili tudi mi gesla: v slogi in zdru- ženju je naša moč. Na zadnjem sestanku v Celju smo po poročilu tajnika iz Ljublja- ne spoznali, da je edino naša rešitev v eo- tni organizaciji vseh bolniških uslužbencev v Sloveniji v naši sekciji, ki je odsek Stro- kovne zveze javnih in zasebnih uslužben- cev, katera nam hoče s svojim delom, ki ga je že začela in z našo pomočjo pomaga- ti do boljših časov.

Svojim tovarišem kličem še samo to: Združimo se vsi v svoji enotni organizaciji. Razcepljenost in nezavednost nam more le škodovati. Naša organizacija je edino le naša sekcija, ki jo vodimo sami v Strokov- ni zvezi. Ne bojmo se žrtev! Z našimi ma- limi prispevki bomo podpirali naše delo. Vztrajajmo dokler ne zmagamo! Za zgled požrtvovalnosti in zavednosti naj nam bodo naše ženske, ki v polni meri vedno stori- jo svojo dolžnost. Zato pa tudi možki na plan in v prve vrste! — Edino naša zavednost, vztrajnost in požrtvovalnost ter nesebično delo nas more rešiti.

Na delo torej!

Fr. Gilčvert.

ZVEZA URADNIŠKIH VDOV IN SIROT.

Strokovna zveza javnih in zasebnih uslužbencev je poslala poslancu Gostinčar- ju podatke o brezupnem in žalostnem po- ložaju uradniških vdov in sirot, katerim je bila ukinjena milostna pokojnina, s pro- šnjo, da se na pristojnem mestu takoj zav- zame zanje.

Dne 11. t. m. nam poroča tov. posla- nec, da je vložil tozadevni upit na ministra financ. Ko dobi odgovor, nas obvesti.

Strokovna zveza javnih in zasebnih usluž- bencev.

Mezdno gibanje pri Gospodarski zvezi. Na posredovanje JSZ je načelstvo G. Z. delon ugodilo zahtevam. Na zahtevo načel- stva SZJZN je JSZ sklicala razgovor za dne 21. julija med obema strankama, da se spor definitivno poravnata tudi v ostalih

točkah, kakor glede zaupništva. O rezultatu poročamo prihodnjič.

Sekcija bolniških in zdravil. uslužbenecv. Vložili smo spomenico na Zdravstveni odsek, s katero zahtevamo med drugim: izenačenje plač bolniškim uslužbencem v vsej Sloveniji in z ozirom na izredni kredit, ki je določen bolnicam za julij s tem mescem tako temeljito reguliranje in povišanje plač, da bo mogoče prizadetim vztrajati na svojih mestih do končne ureditve vprašanja bolniških uslužbenecv.

Ustanovili smo skupino bolniš. uslužbenecv v Celju, v katero so vstopili vsi strežniki in strežnice iz Celja in Vojnika. Poživeli pa smo skupine v Ljubljani in Mariboru. Naprej do cilja!

Stavka v knjigovoznici Jug. tiskarne še traja. Stavkolomke je načelstvo izključilo iz Sekcije tiskarniških uslužbenecv in jim odvzelo vse pravice do društva.

Iz tajništva. Zasebne in javne uslužbenice, ki so bili dosedaj člani JSZ se pozivlja, da se zglase do 25. t. m. v tajništvu SZJSN, Stari trg 2-I. od 9.—1. in od 3.—6. ure zvečer. Važno! — Tajnik.

Vsem skupinam! Po sklepu zadnje seje načelstva se pošilja naročnina za »Našo moč« po položnicah JSZ. Naša moč. Zato odpade svota 4 K od članarine. V obračunu se navede za naprej samo članarina. Članarina in drugi prispevki se pošiljajo po položnicah I. Lj. del. konz. dr. št. 103 vedno do 10. v mesecu naprej. Skupine, ki so poslale zadnjo članarino podrugih položnicah, naj nam naznani in naroče položnice konzuma 103, če jih morebiti še niso prejeli. Razredi so kakor poprej po zaslužku uravnani: I. K 10.—, II. K 14.—, III. kron 18.— mesečno. Upoštevajte!

Načelstvo SZJSN.

Celje. Tukajšnja skupina Strokovne zveze tovarniškega delavstva priredi dne 30. julija t. l. izlet v Griže. Ob tej priliki uprizori v lokalni požarne brambor (gostilna Piki) »Tri sestre« in »Eno uro doktor«. Po igri prijateljska zabava. Prihod delav. skupine je ob pol 10. uri. Ob 10. uri sv. maša pri Mariji Lurd na Gradišču. — Vse bližnje skupine in prijatelje delavstva vabimo, da se prireditve udeležijo. Prireditve se vrši ob vsakem vremenu.

S kršč. soc. pozdravom Skupina Celje.

Prometna zveza.

Iz raja državnih železnic. Vlakovspremno osobje naših državnih železnic je po pravici vredno, da se ga pomiluje. Neznosne so razmere glede službenega časa in naravnost kričeče pa glede prostorov, namenjenih vlakovspremnemu osobju. Postavnega delovnega časa in časa za odpočitek pri drž. žel. sploh ne poznajo. V tem pogledu žive nekateri gospodje še vedno v oni srečni vojni dobi, ko si ni bilo treba beliti glav s sestavljenjem turnusov in ko so deževali zlati križci z raznimi priveski. Če je spričo nespočitega osobja podana varnost prometa, to je nekaternikom prava deveta briga. V veljavi je samo »moraš«, predpisi in direktive se prezirajo s trdovratno doslednostjo. Manjka nam le še batinanje, ki pa ga utegnemo tudi dočakati. Z izkoriščanjem osobja si nekateri gospodje pri zelenih mizah ustvarjajo mehka ležišča, toda zapomni si naj, da s svojim početjem sejejo nevarne vihar. O kaki skrbi za vlakovspremno osobje v zunanjih postajah nam dohajajo venomer ostre pritožbe. Vsled draginje je osobje primorano si samo pripravljati jedila, kadar je v službi na progi. Pa kako? Uprava je zavezana dostavljati potrebno kurivo, a tega pa mnogokrat ni in osobje je primorano si pomagati na postavno nedovoljen način. Pomagano je potem obema: osobje si je svojo jed pogrelo, upravi pa so ostali stroški za kurivo prihranjeni. Še imenitnejše pa zna postopati postaja Karlovec. Tam pa so drva na razpolago, lepa, debela in grčeva polena, pripravna za kako kmečko apnenco. Ker pa vlakovspremno osobje še ne nosi v službi seboj žag in sekir, in s celimi poleni kuriti ne more, ostanejo drva zopet prihranjena. Prošnje pri mogočem g. glavaru stanice prvič nič ne zaležejo, drugič so pa zelo otežkočene, ker ta gospodin je zelo neprijazen in žigosa v svoji gorečnosti vsakogar za »nevaren element«, kdor bi si drznil na kak nedostatek opozoriti. Povod za

ovadbe ima takoj pri roki, česar posledice pa so krute denarne kazni. O kasarnah za vlakovspremno osobje v tej postaji bi lahko veliko pisali, pa kaj, če nič ne pomaga. Če zamočimo razno golazen ter vsako pomanjkanje reda in povemo samo to, da spimo na golih slamnjakih brez rjuh, nas gotovo nihče ne bo zavidal. Stare avstrijske rjuhe jemljejo konec, nove pa bi pomenile nepotrebno luksuzno blago. Ravnateljstvo Zagreb, vzdrami se ter napravi prepotrebni red.

Socialno. Listi so poročali, da je v Dubrovniku umrl od lakote upokojeni sodnijski oficial Sinobada ter da so reveža pokopali brez krste. Kmalu nato je crknil ravnatelj nekemu radikalnemu bogatašu pes. Patrijotičen gospodar je dal napraviti zelo drago krsto in pustil v njej pokopati svojega psa... Ko človek to bere, mu pridejo na misel udobne palače za odbrane gospode in pa vagona stanovanja za berače.

Originalno slovo. V Službenem listu štev. 4 direkcije drž. žel. v Zagrebu čitamo: Od ministrstva saobračaja direkciji drž. žel. Zagreb. S 1. marcem 1922 sem na lastno prošnjo upokojen. Preje ko zapustim svoje mesto, si štejem v prijetno dolžnost, da se s svojimi sodelavci do najnižjega srčno poslovim in se vsakemu najlepše zahvalim, da me je v moji težki nalogi toliko podpiral, kolikor je vestno vršil dolžnost svojega poklica. Principi mojega delovanja so bili osnovani na absolutni objektivnosti in nacionalno-ekonomskemu načelu: Podržavanja volje za rad i krčenja puta najposobnijim. Če se je tudi kedaj zgodila kaka krivica, kar je v veliki masi uslužbenstva mogoče, vendar namenoma se ni zgodila nikdar, ker v službi nisem poznal osebo, ampak sem sodil objektivno in cenil delo nameščencev kot takih. Poslavljajoč se prosim vas, da istotako, kakor ste podpirali mene, podpirate vestno in zvesto tudi mojega naslednika, da bo on s srečnejšo ro-

ko kakor jaz, dokončal veliko delo reorganizacije in izpopolnjenja prometa, ker meni ni bilo dano, da jo izvedem do konca. Spomnite se ob vsakem času, da delate za domovino, ne pa za poedinca. Stremite z vso silo, da zgradite čvrst in zdrav temelj gospodarstvu naše domovine. To pa brezdvomno dosežete, ako bodete brezpogojno, vestno in požrtvovalno vršili svojo dolžnost. Želim vam vsem najboljši uspeh in vas prosim, da se me spomnite v svojem delu in svojih uspehih kakor človeka, ki vas je spoštoval in ljubil. Pomočnik ministra saobračaja: Jelič s. r. — Človek bi se nad to ginljivostjo razjokal, ako ne bi bilo znano, da se je brezbriznež Jelič izrazil, da ima on dovolj mul in oslov na razpolago, s katerimi lahko vzdržuje promet brez železničarjev. Tako pa je njegovo slovo v naših očeh navadna hinavščina.

Udruženje železniških činovnika je sklenilo na svojem rednem obćnem zboru dne 14. maja t. l. pet povsem stvarnih resolucij na pristojne oblasti za zboljšanje gmočnega položaja železničarjev. Tem resolucijam se je pridružil tudi osrednji odbor Prometne zveze na ta način, da je iste v prepisu doposlal parlamentarnemu Jugoslovanskemu klubu s prošnjo, da klub zastavi ves svoj vpliv za nujno in ugodno rešenje.

Iz Maribora. Komaj, ko smo dosegli nekaj poboljška pri draginskih dokladah je nam že vsem skupaj jasno, da je vse skupaj prazen zamah po zraku. Še predno smo dobili kaj na roko, se je na trgu že vse zopet podražilo. Merica krompirja, ki je stala v sredo še 54 kron, smo plačali v nedeljo že po 60 do 64 kron. Moka je poskočila za 4 krone pri kg in tako se vrsti lepo eno za drugim. Trgovci se izgovarja na povišane železniške tarife, kmet pa na trgovca. Kako naj torej živimo? Uprava nam v enomer riblje okrog nosov, koliko denarja jo stanemo, pozabi pa nam povedati, kako naj posameznik izhaja z drobeci, ki jih od tega dobi. Gospoda se baha, kako imenitno nam je postlala z novimi dakladami. Zato velikodušnost se ji prav lepo zahvalimo in ji že danes povemo, da naj se pripravi na nov in neizprosni boj. Ljudje, ki so iznašli način, kako priti do denarja za železničarje in da bi bili predvideli zleh posledic povišanja železniških tarif, spadajo v norišnico ali pa na vešala, če so to storili iz malomarnosti ali celo s kakim zlobnim namenom. Ni dvoma, da kaj takega ne bi storila nobena druga država. Pri nas prednjači pri navijanju cen slavna belgrajska birokracija, da maši za silo zijajoče vrzeli v vedno praznih kasah. Kdor je povišal in še vedno povišuje cene monopol-skemu blagu drugi, kakor vlada. Kdor je grešil, naj nosi posledice, zato bomo poskrbeli. Treba nam je samo, da se združimo v močno armado za skupen boj proti skupnemu sovragu — porodicam in kapitalistom. Prepričani smo, da se Wranglovcem ni treba tako pretepati za svoj obstoj, kakor pa nam, ki smo turodni državljani. — Delavec.

Nov atentat na naše žepe se pripravlja v obliki povišanja prispevkov v bolniško blagajno in to kar za šest do sedemkratne zneske sedanjih prispevkov. Kaj še vse nam bodo naprtili, ko itak že komaj diha-

mo pod težo draginje. Treba nam bo še veliko bojov, bodimo pripravljeni!

Nočne doklade se izplačujejo še vedno po starem. Vseh drugih doklad se je gospoda že spomnila in jih povišala na času primerno višino. Namen tem dokladam je bil, da si je uslužbenec za nočno službo zmožek kako okrepčilo, a kaj naj si sedaj privoščiti za eno krono, niti košček kruha. Da bi bili merodajnejši vsaj toliko uvidevni, da je nižji uslužbenec, ki pride pri nočnih dokladah v prvi vrsti v upoštevanje, tudi človek, ki je ravno tako del celega aparata, kakor oni sami, bi se morali vsaj sramovati, če ne poboljšati. Kazni so točno prevedli v dinarsko veljavo, a kaj še: v lirske veljavo in s temi so tako radodarni, da se Bogu usmili. Nekateri maloizkušeni kontrolni organi se trudijo opravičiti njih žitje samo s tem, da love žrtve. Oni imajo pri tem zavrženem poslu navzgor in navzdol svoj prav ter so zato še z izdatnimi dokladami in dietami nagradeni. Kontrola je potrebna, to priznamo, a pravična in veščaka bi moral biti, ne pa birokratična. Govori se, da smo se demokratizirali, a mi pa pravimo: zdrknili smo najmanj za 50 let nazaj v avstrijski sistem, koder se je vladalo nad delovnim elementom s krutostmi. Če je nov režim posadil nekaj gospode na vzvišena mesta, o katerih bi si nedavno tega še misliti ne upali, s tem še ni rečeno, da bodimo vsi zadovoljni in srečni. Skušnje nas uče, da postanejo ravno taki ljudje, ki splezajo preko hrbtov drugih na svoje višave, najbolj brezobzirni. Iz tega je umljivo, da smo mi navadni zemljani vedno le predmet zapostavljanja in izkoriščanja. S pravično ureditvijo naših prejemkov in nekoliko obzirnejšim postopanjem pri kaznovanju bi pospešilo veselje in ljubezen do službe, a sedanji režim pa pomeni pravo morijo v tem oziru. Bog zna, bodo li hoteli nas slišati?

Naše delo. Osrednji odbor P. Z. je vložil na Jugoslovanski klub prošnjo, da se isti zavzame za to, da se ukine nesrečna točka v določilih o draginjskih dokladah, po kateri nimajo služitelji, ki plačujejo najmanj Din 5.— neposrednega davka, pravice do rodbinskih doklad. Dobili smo na to sporočilo iz Beograda, da je narodni poslanec g. Jože Gostinčar vložil tozadevno »upite« na ministra financ in ministra saobračaja. Čemo videti, bode li kaj pomagalo. Odnehali pa ne bomo.

Opozorilo. Članom, ki ne plačujejo članarine redno in pravočasno, se »Naša moč« ustavi. Kdor je nad dva mesca zastal s prejemki zgubi vse pravice do Prometne Zveze in se ga sprejme zopet le kot novega člana. Člani prejšnjega »Verkehrsbunda«, ki žele postati člani Prometne Zveze, niso pa bili med tem že člani kakih druge organizacije, plačajo samo polovično pristopnino, ako doprinesejo člansko knjižico Verkehrsbunda.

Osrednji odbor Prometne Zveze v Ljubljani ima svoje redne sestanke in seje ob pondeljkih in petkih zvečer ob 7. uri v Rokodelskem domu, Komenskega ulica šte. 12. Dobrodošli bodo vselej tudi člani odbora ljubljanske skupine in člani P. Z. sploh. — Predsedstvo.

Skupina Maribor Prometne zveze ima odslej svoje shajališče v misijonski hiši pri sv. Jožefu v Studencih. Redni sestanki in razgovori članov so določeni na vsak torek in petek ob polosmi uri zvečer. Na sestankih se bo tudi pobirala članarina in razdeljevala »Naša moč« onim članom, kateri s članarino niso zaostali. — Fr. Lajh, predsednik.

Svarilo. Doznali smo, da nameravajo nekateri elementi delavstvo zapeljati, da bi ono novodoločene draginjske doklade z silo odklonilo. Čeprav bi se dalo marsikaj reči, vendar pa moramo poudarjati, da je delavstvo z uspehom za enkrat lahko zadovoljno. Hranimo naše strelivo za bodočnost, onim pa, katerim njih rovarska žilca ne da mirovati, pa pokažimo hrbet.

Dopisi.

Samostojna strokovna delavska unija, ali kako in proti komu vodi ista boj za rešitev delavstva in zboljšanje delavskih plač!!

Dobili smo v roke naslednji dopis, delavstvu pa prepustimo sodbo. »Gospod I. v K... Podpisano tajništvo se obrača do Vas z uljudno prošnjo in ob enem s pojasnilom o sledeči stvari: Naša samostojna strokovna delavska Unija, ki se je ustanovila v ta namen, da iztrga našega delavca iz krepiljev raznim rdečim internacionalam in rimsko klerikalni bandi in ki deluje na to, da bo delavstvo s prevdankom šlo za zboljšanjem svojih razmer in ne več samo z grožnjami in silo, je danes že povsod upoštevana; tako pri delavcih kakor pri delodajalcih. Ker smo zelo veliko članov pridobili v K. okraju, med njimi tudi lepo število uslužbencev na Vaših posestvih, kateri so bili po socialistih in klerikalcih nahujskani, da naj od Vas z grožnjami dosežejo zboljšanje plače in smo jih mi podučili, naj nikar ne nasedajo demagogom, da bode naše vodstvo z lepo besedo doseglo več, kot bi pa drugi s silo. Po nasvetu tajništva Demokratske stranke se obračamo na Vas, spoštovani gospod, z vljudno prošnjo, da sami spredite obupni položaj, v katerem se nahajajo pri tej neznosni draginji Vaši delavci, da pomagajte, ter zboljšate dnevne mezde.

Naš tajnik jim je že zadnjič obljubil na sestanku, da bo storil potrebne korake, da naj potrpijo in da naj se ne dajo zapeljati po hujšakih.

Naša organizacija ni politična in ako boste šli Vi na roko nam, da se ravno v K. okraju utrdimo, lahko trdimo, da bo tudi Vam za protiuslugo na razpolago, ker ravno ista želja je, da postane naša Unija prava slovenska delavska trdnjava.

Prepričani smo, da boste imeili tudi Vi koristi od tega, zato prosimo, da upoštevate našo prošnjo.

Samostojna strokovna delavska »Unija«.
F. Zupanc.

Delavstvo! Ali še hočeš več dokazov, da spoznaš kako trguje liberalna »Unija«, ki je v službi kapitalizma (glej zgoraj dokaz) s tvojimi žulji in težkim položajem, ki prosi za te in obeta koristi od tega podjetniku?! Ne bo nas rešil boj proti rimske- mu zmaju, temveč mi sami se bomo osvo-

bodili v združenih vrstah krščanskih socialistov, ki danes prodirajo! Krščanski socializem, ki je strl poganski kapitalizem, je, ki bo vrigel ob tla tudi današnji liberalni — kapitalistični družabni red!

ZABUKOVCA.

Naša skupina se dobro razvija. Skupina je poslala že zahteve zaradi aprovizacije. Istotako je skupina se obrnila potom centrale RZ na poslanca Gostinčarja za posredovanje radi 14 dnevnega izplačila. Sploh naše gibanje napreduje zelo dobro. Člani so precej zavedni in vedno dobivamo nove. Rudarji spregledujejo, kje je njih rešitev in od kje je kaj pričakovati.

ZAGORJE OB SAVI.

Tovariši! Sestanki naše skupine se vrše odslej po sklepu članov po rani sv. maži in to prvo nedeljo vsakega meseca v Društvenem domu. Važnost sestajanja članov menda ni potreba posebej naglašati. Razpravljalo se bo na teh razgovorih o današnjem stanju delavstva in nalogah organizacij. Ker bo brez dvoma vsak uvidel in uvaževal živo potrebo menjave misli in praktične izvedbe tega, upamo, da pridete prvo nedeljo v avgustu prav vsi. Osamosvojimo se. Ustvarimo organizaciji tla. Ona pa bo potem trdna in močna dovolj, da se postavi kapitalu v bran — nasilju po robu. V nas samih je naša usoda — mi sami smo gospodarji, sebe in svojega. — Pridite vsi, Rudar.

LITIJA.

Tukajšnji NSS so priredili v nedeljo dne 9. julija izlet v bližnjo vas na Žag k pečenemu koštrunu. Pekli so namreč koštruna. Bojda so se prav izvrstno imeli pri rogatemu koštrunu. Pilo se je precej tako, da so se nazadnje pošteno stepili. — Tovariši! Pazite in ogibajte se takih izletov. Vaše načelo naj bo: Ako hočemo priti do pozitivnih uspehov, tedaj pokažimo tudi z našim vedenjem, da je v nas resna in odločna volja iste doseči.

»Začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani« se je preosnovala s 1. julijem 1922 v smislu zakona o zavarovanju delavcev z dne 14. maja 1922 Ur. l. št. 62/22 v izpostavo Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Interesenti se opozarjajo, da naslavlajo vse dopise na naslov: Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu, izpostava I. v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje 3.

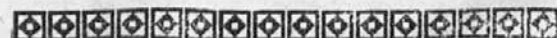
Okrajna bolniška blegajna v Ljubljani se je preosnovala z dnem 1. julija 1922 v smislu zakona o zavarovanju delavcev od 14. maja 1922, Ur. l. št. 62, v Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani, in njene poslovalnice in ekspoziture pa v Poslovalnici ljubljanskega okrožnega urada za zavarovanje delavcev v (na) itd.

Zelezničarska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani se je preosnovala z dnem 1. julijem 1922 na podlagi zakona o zavarovanju delavcev z dne 14. maja 1922, Uradni list št. 62/22 v ekspozituro osrednjega urada za zavarovanje delavcev. Interesenti se opozarjajo, da naslavlajo odslej vse dopise na naslov: »Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu, izpostava II. v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje št. 3 II.

Urednik: Gustelj Cvikelj.

Izdajatelj: Komzorej »NAŠA MOČ«.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Sam sebi nosi dobiček,

kdor kupuje v lastni zadrugi. Kdor še ni član I. delavskega konsumnega društva v Ljubljani, ki ima svoje prodajalne v vseh večjih krajih Slovenije, naj takoj pristopi! Kjer ni prodajalne, naj se člani za njo pobrigajo pri vodstvu v Ljubljani, Kongresni trg šte. 2. — Pristopnina 10 K, delež 100 K, jamstvo dvojno!

